

Hönsnäs & Hypeis strömmen kiinteistöt, Houtskari, Parainen

Lausunto kahden kiinteistön luontoarvoista

LIITE 1: valokuvia

Johdanto

Luontoarvojen tarkistuskohteena on osa kahdesta [redacted] omistamasta Houtskarín saarella sijaitsevasta kiinteistöstä. Toinen (445-658-2-3) sijaitsee Hypeis strömmenín sillan kupeessa, sen itäpuolella, ajotien ja merenrannan välissä ja on 0,3 ha kokoinen. Toinen (445-657-1-9) on Hönsnäsín Träsketin eteläpuolella ja rajoittuu etelässä merenrantaan ja on kooltaan 2,97 ha. Molempia suunnitellaan alustavasti rakennettavaksi.

Hypeis strömmenín kiinteistön pohjoisimmalle pienelle merenrantalaikulle suunnitellaan pienvenesatamaa, jolloin nykyiselle yleiskaavan MU-merkinnälle on muutostarvetta (*maatalousalue, jolla on maisemallista merkitystä*). Hönsnäsín kiinteistöllä on ennestään asemakaavassa merkintä RM6 (*matkailupalvelu*; 6 rakennusta), joka toivotaan muutettavan RA2:ksi ja A1 (*rakennusoikeus*; 2 loma-asuntoa, 1 omakotitalo). Rannassa on LV-merkintä (*venevalkama*). Koska suunnitteella oleva rakennuspaikka on Hönsnäsín eteläosassa, tutkittiin nimenomaisen kohdan luontoarvoja tarkemmin.

Lausunnon tarkoituksena on antaa riittävät tiedot kohteiden luontoarvoista mahdollisia kaavamuutoksia varten. Inventointi oli kevyt. Luontoarvojen tarkistajana ja lausunnon laatijana on luontokartoittaja (eat) Lotta Lindholm-Normaja (Firma Lotta Lindholm). Molempiin kohteisiin tutustuttiin kävellen 30.5.2025, jolloin huomioitiin putkilokasvillisuus, luontotyypit sekä muut havaittavat luontoarvot kohteiden luontoarvojen kokonaiskuvan muodostamiseksi.

13.6.2025

Kohteiden kuvaus

(*luontotyyppit ovat alleviivattuja*)

1. Hönsnäsin kiinteistön osa (445-657-1-6)

(*kartta 1*)

Kartta 1. Hönsnäsin inventoitu kiilamainen kiinteistön osa.

Yleiskuvaus

Hönsnäsin kiinteistön osa sijaitsee Träsketin eteläpuolella. Tarkistettu kohde on 2,97 hehtaarin kokoinen, kiinteistön eteläosaa, joka ulottuu kiilamaisesti merenrannasta koilliseen. Kohde on osa kahdesta kallioalueesta ja näiden välisestä kapeasta notkosta, jossa kulkee vanha maapohjainen traktoritie kiinteistön ulkopuolella sijaitsevalle niitylle (*kuva 8*). Kiinteistön eteläosan länsiosassa on luonnontilaisen kaltaiseksi puroksi muuttunut vanha oja. Rantaviiva rajoittuu sekä idässä että lännessä rakennettuihin loma-asuntoihin pihapiireineen. Eteläosassa on merkkejä ihmistoiminnasta kuten maastoon jätettyä puujätettä, vanha vesikaivo ym.

Kuviokohtainen yleiskuvaus

(*kartta 2*)

a) Ranta-alue on loiva ja rajoittuu hiekkapohjaisessa rantavedessä kasva-vaan merenrantaruovikkoon (noin 0,05 ha). Ruokokaista on kapeahko ja osin suhteellisen harvakasvuinen (*kuva 1*).

13.6.2025

b) Rantaviivalla on kapea kaista kivikkoista rantaniittyä (noin 0,02 ha). Kivien välissä kasvaa merenrantaniityille tyypillisiä lajeja kuten suolavihvilää, meriluikkaa ja ketohanhikkia sekä järviruokoa (*kuva 3*).

c) Rannan ja puustoisien alueen rajalla on paksu järviruokovalli-kerros. Kohti länttä järviruokovallin laajuus kasvaa, niin että se lopuksi peittää koko rantaviivan. Ruokovalli on rantaviivan länsiosassa tukehduttanut muun kasvillisuuden allensa (*kuva 2*).

d) Lähellä kiinteistön länsirajaa on luonnontilaisen kaltainen purouoma, noron, jonka ranta rajoittuu suoraan merenrantaruovikkoon. Noron uoma on kyseisellä kiinteistöllä osin matalahko, osalla on jälkeä uoman vanhasta perkaamisesta. Näissä kohdissa uoman laita on kivinen, suurimmalla todennäköisyydellä uomasta nostetuista kivistä johtuen (*kuva 6*). Perkaamisesta on kuitenkin runsaasti aikaa ja noron uoma on ehtinyt muuttua luonnontilaisen kaltaiseksi. Vesi virtaa vanhan maapohjaisen traktoritien ali alas rantaan. Noron luonnontilainen alajuoksu laajenee deltamaiseksi; loivaan rantaan on muodostunut tulva-alue, jonka läpi vesi virtaa (*kuva 5*). Tulva-alueella kasvaa tervalepän lisäksi kosteilla alueilla viihtyviä tavallisia lajeja kuten rantayrttiä, ranta-alpia, terttualpia ja rönsyleinikkiä.

e) Avoimen rannan reunassa on rantametsiköille tyypillinen tervaleppävyöhyke (0,07 ha) (merenrannan leppävyö) (*kuva 4*). Kapealla leppäkaistalla kasvaa tervaleppää sekä kenttäkerroksessa sekä ranta- että metsän lajistoa kuten järviruokoa, kyläkellukkaa, lehtotesmaa, rönsyleinikkiä ja lehtoarhoa. Kenttäkerroksessa oli erilaista puutavarajätettä.

f) Tervaleppävyöhykkeen yläpuolella on kaistale mäntyvaltaista lehtomaisista kangasta (0,15 ha) (*kuva 7*). Kankaan vankat männyt ovat korkearunkoisia ja suhteellisen harvakasvuisia. Muuten mäntyvaltaisella vyöhykkeellä kasvaa valtalajeina lehtomaisille kankaille tyypillisiä lajeja kuten nuokkuhelmikkää, oravanmarjaa, valkovuokkoa, käenkaalia, metsäorvokkia, metsätähteä ja taikinamarjaa. Iso osa kaistaleesta on heinäpohjaista tietä.

g) Lehtomaisen kankaan kaistaleen pohjoispuolella on tuoretta kangasta (0,5 ha), jolla kasvaa vanhoja mäntyjä, yksittäinen koivu sekä nuoria kuusia. Kuusentaimet muodostavat laikkumaisesti tiheän ryhmän, jonka alla aluskasvillisuus on niukkaa (*kuva 11*). Kohdassa on myös joitakin nuorempia kuivumassa olevia kuusia. Lähellä norouomaa kasvaa joitakin pähkinäpensaita ja yksittäisiä suomenpihlajia. Nuoret pähkinäpensaat ovat ohutrunkoisia ja suomenpihlajat ovat piiskamaisia. Alueella ei havaittu vanhoja suomenpihlajia ja pähkinäpensaita. Kohdassa on jälkiä ihmistoiminnasta. Traktoritien laita on toiminut varastona ja roskien keruupaikkana (osa varastoidusta on vastikään viety pois) (*kuvat 9-10*). Traktoritien vieressä on vanha puukantinen vesikaivo. Länsiosa on toiminut naapurikiinteistön hakkuu-urakan traktoritienä ja osa puista on kaadettu.

h) Yllä mainitun tuoreen kankaan kohdasta pohjoiseen alkaa kallioiden, karrumpien kangasmetsätyyppien ja tuoreen kankaan alue, jossa kalliometsät ja eri kangasmaiden tyypit vaihtelevat mosaiikkimaisesti (2,12 ha) (*kuvat 12-14*). Valtatyypinä on tuore kangas, jolla mustikka muodostaa reheviä

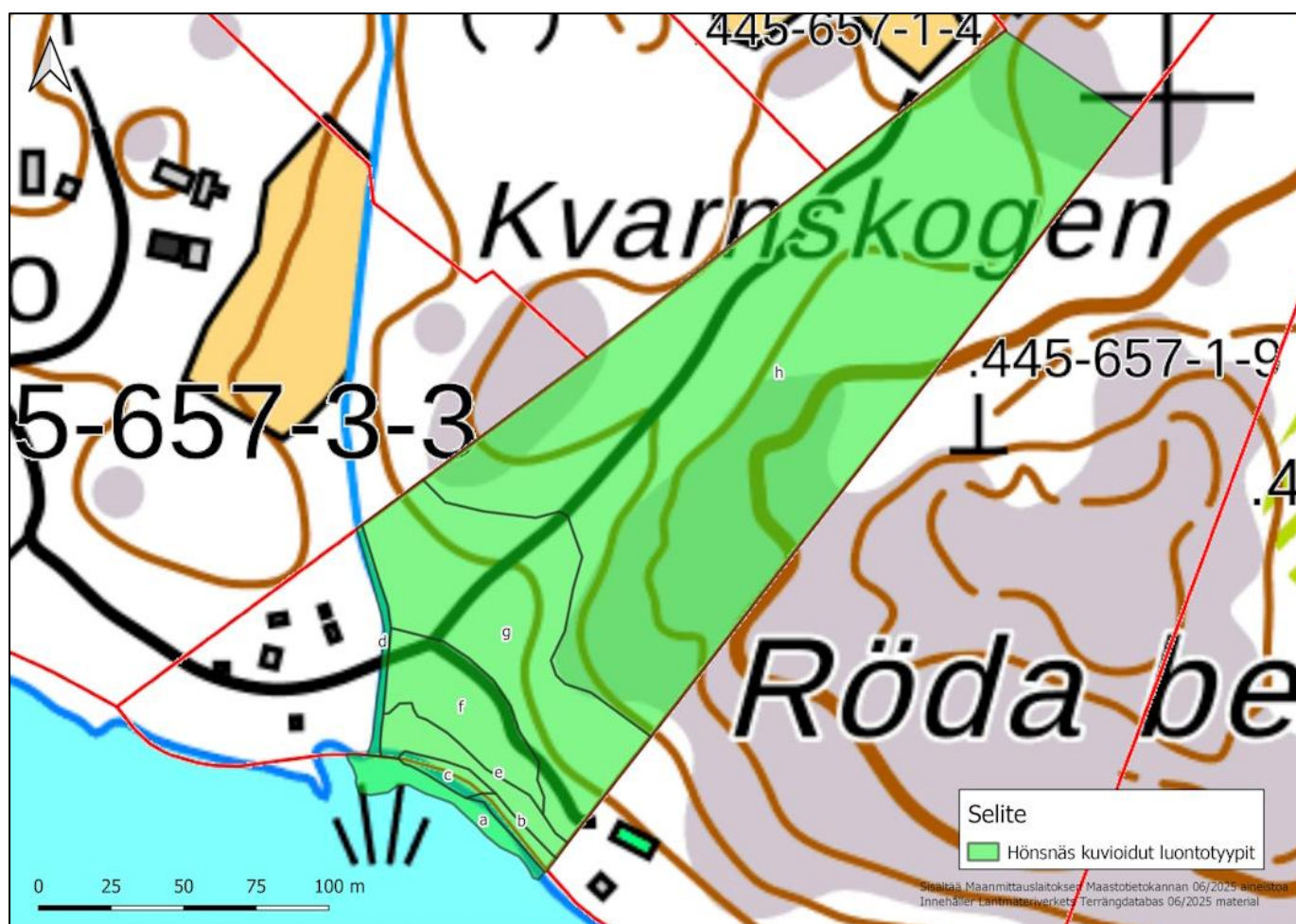
13.6.2025

kasvustoja. Alueen valtapuustona ovat mänty ja kuusi, mutta paikoin kasvaa myös rauduskoivuja, josta osa on iäkkäitä. Länsirajalla on myös joku kookas haapa. Traktoritien laidalla kasvaa muutama puumainen ja korkearunkoinen raita. Puusto on monimuotoinen; ikärakenne on vaihteleva, latvuserros on kerroksellinen ja lajisto on alueen pienialaisuudesta huolimatta monipuolinen. Lahopuuta on kiitettävästi. Alueella havaittiin laulava töyhtötiainen (*Lophophanes cristatus*) (suojeltava laji / vuoden 2019 uhanalaisarvioinnissa: vaarantunut VU), joka löytää lahopuista hyviä pesäpaikkoja.

Kuolleita ja kuivumassa olevia kuusia on kangasmetsässä runsaasti. Osa on jo romahtanut, osa on kuivumassa. Kuolleet kuuset muodostavat paikoin ryhmiä, jotka sijaitsevat lähellä traktoritietä. Kangasmetsä on luonnontilaisen kaltainen eikä vanhoista harvennuksista näkynyt jälkiä. Joitakin yksittäisiä kuusia on suhteellisen äskettäin kaadettu traktoritien varrelta.

Kallioilla kasvaa kitukasvuista mäntyä, josta osa matalakasvuisia ja lakka-päisiä. Jäkäläkerros on paksu ja yhtenäinen.

Kangasmetsä rajoittuu lännessä harvennettuun havupuuvaltaiseen talousmetsään sekä luonnontilaiseen kalliometsään. Kohteen itäpuolella jatkuu monimuotoinen luonnontilainen kalliometsätyyppi ja luonnontilaisen kaltainen kangasmetsätyyppi.

Kartta 2. Inventoidun alueen kuviot. Punaisella viivalla kiinteistörajat.

13.6.2025

Lainsäädäntöjen suojaamat lajit ja luontotyytit Hönsnäsin kohteella

Kohteella ei havaittu luonnonsuojelulain 64 §:n tarkoittamia suojeltuja luontotyypppejä tai 65 §:n tarkoittamia luontotyypppejä.

Kohteella ei havaittu luonnonsuojelulain 77 §:n tarkoittamia erityisesti suojeltuja lajeja

Kohteella ei havaittu luonnonsuojelulain 78 §:n tarkoittamia tiukkaa suojelua edellyttäviä lajeja

Kohteella ei havaittu luontodirektiivin liitteiden II ja IV lajeja

Kohteella havaittiin vesilain 1.luvun 3 §:n: luonnontilaisen kaltainen *norouma* kuviolla: **d**

Kohteella havaittiin uhanalainen (vaarantunut, VU) *töyhtötiainen*, joka on luonnonsuojelulain 75 §:n tarkoittama uhanalainen laji kuviolla: **h**

Kohteella havaittiin metsälain 10 §:n erityisen tärkeä elinympäristö; *luonnontilaisen kaltaisen norouman välitön lähiympäristö* kuviolla: **d**

Kohteella havaittiin metsälain 10 §:n erityisen tärkeä elinympäristö; *luonnontilainen karukkokangas kallioalueella* kuviolla: **h**

Hönsnäsin luontoarvot

(*kartta 3*)

Kohteen luontoarvot ovat mosaiikkimaisen kangasmetsän puuston monimuotoisuudessa, lahoppuudessa ja luontotyytin luonnontilankaltaisuudessa. Linnustoa ei kartoitettu, mutta käynnin yhteydessä havaittiin kangasmetsässä laulava töyhtötiainen, mikä viittaa pesintään. Kangasmetsässä on lajin pesintään soveltuvaa lahoppuuta ja lajilla mahdollisuuksia löytää pesintäkoloja. Monimuotoista kangasmetsää kallioalueineen suositellaan jätettäväksi luonnontilaan.

Noron vesi suodattuu rantaviivan tulva-alueella ennen kuin se valuu mereen. Samalla osa puroveden mukana tulevasta mahdollisista ravinteista jää kiinteälle maalle sitoutuen maahan hyödyksi rantakasvillisuudelle. Rantakaistan ruokovyöhykkeellä on tässä kohtaa myös tärkeä osa ravinteiden sitojana. Alajuoksu elää ja muokkaantuu ajan myötä ja luonnollisesti veden määrän ja virtauksen voimakkuuden takia. Luonnontilaisen kaltainen noro ja sen alajuoksun deltamainen tulva-alue suositellaan jätettäväksi luonnontilaan.

Maankäyttösuositus

(*kartta 3*)

Noro ja sen välitön ympäristö suositellaan jätettäväksi luonnontilaan (kuvio d ja sen välitön rantavyöhyke).

Kangasmetsä kallioineen suositellaan jätettäväksi luonnontilaan (kuvio h). Poikkeuksellisesti yksittäisiä kuusia voi tarvittaessa poistaa (kuviolla h), jos ne ovat kaatuneet tai ovat kaatumassa traktoritielle tai ovat vaarana rakennuksille ja rakenteille. Kuivuneet rungot voidaan jättää karsimisen jälkeen maahan maatumaan. Vaihtoehtoisesti runkoja voi katkaista puolivälistä ja jättää tyngät linnuille ruokailu- ja pesäpuiksi.

Kaikki kohteen puustoon ja pensastoon liittyvä mahdollinen harvennus ja raivaus tehdään lintujen pesimäajan ulkopuolella elokuun alusta maaliskuun loppuun.

13.6.2025

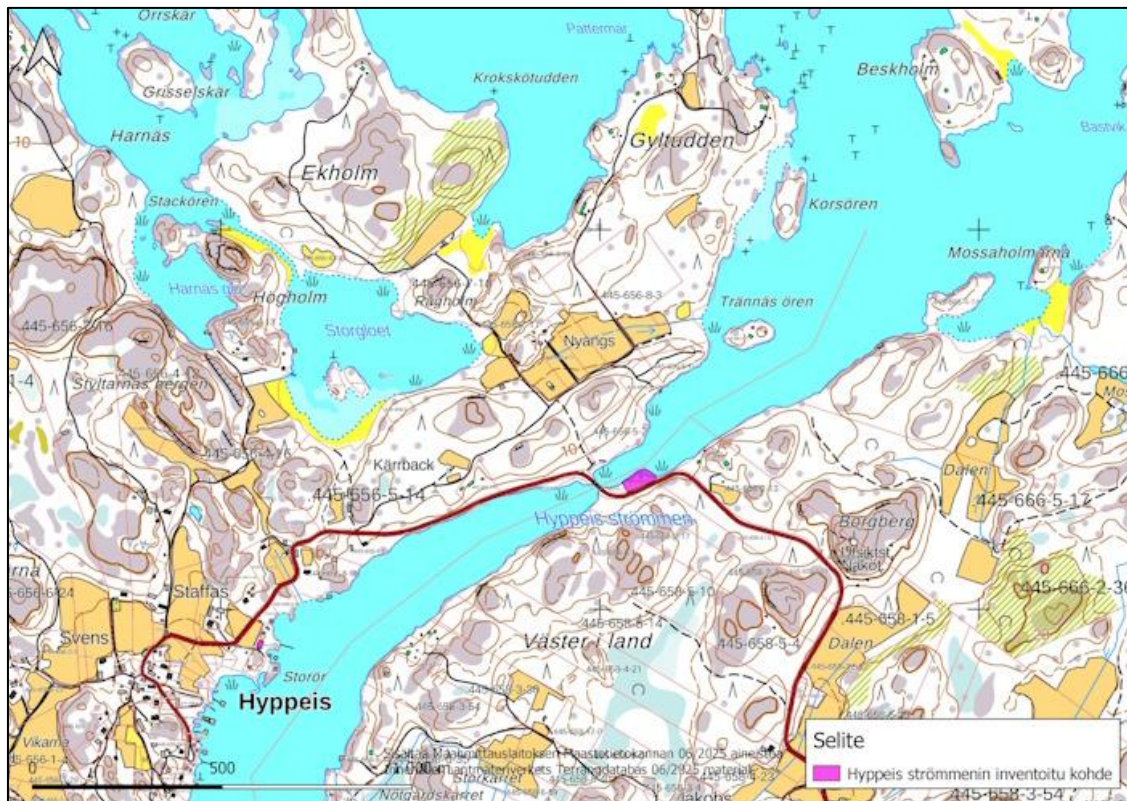
Pähkinäpensaita ja suomenpihlajia voi puron läheisyydessä säästää. Kohteen eteläosassa ei ole muuten luontoarvojen puolesta rajoitteita alueen rakentamiselle.

Kartta 3. Inventoidun alueen arvokkaimmat alueet. Oranssilla ympyrällä havaittu laulava töyhtötiainen. Punaisella viivalla kiinteistörajat.

13.6.2025

2. Hypeis strömmenin kiinteistön osa (445-658-2-3) (kartta 4)

Kartta 4. Hypeis strömmenin tarkistetun kiinteistön osa.

Yleiskuvaus

(kartta 5) (valokuvat 15-19)

Hypeis strömmenin kiinteistön osa sijaitsee Hypeisin sillan kupeessa ja sen itäpuolella. Tarkistettu kohde on kiinteistön pohjoisosaa, joka on 0,3 hehtaarin kokoinen ja on meren ja Hypeisintien välissä. Kohde rajoittuu koillisessa ruovikkoon ja lounaassa harvapuustoiseen rantalepikkoon, jolla kasvaa tervalepän lisäksi muutama koivu ja mänty.

Vesialue kiinteistön kohdalla on vuosikymmenien aikana ollut ihmiskäden muokkaama. Salmi sillan kohdalla ja sen lähialueella on rakennettu ja ruopattu vuosien aikana samalla kun muun muassa siltaa on rakennettu ja uusittu. Viimeksi silta on uusittu 1980-luvun loppupuolella. Tarkistetun kiinteistön rantaa on viimeksi ruopattu vuonna 2024 (Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luvalla). Salmen vesistöä kiinteistön kohdalla on ruopattu ajan saatossa niin ettei siinä esiinny varsinaisia vesiluontotyyppejä.

Kohde koostuu suurilta osin ruoppausmassoista, joita on levitetty tasaiseksi maan pinnalle. Osalla on karkeata soraa ja kookkaita kivilohkareita. Rannan tuntumaan on rakennettu perustat venelaiturille. Pienellä laikulla vanhan kaivetun kanavan rannan vieressä on jäljellä jokunen kitukasvuinen ja hontelo koivu, mänty ja tervaleppä, joiden alla kasvaa pääosassa ruokoa.

13.6.2025

Puiden seassa on metsästystorni. Kuviolla kasvaa muuten tervalepän ve-saa sekä joutomaakasvillisuutta kuten leskenlehteä, peltokortetta, pelt-ohtaketta ja koiranputkea sekä kosteassa maassa viihtyviä lajeja kuten mesiangervoa ja karhunputkea. Joitakin alkuperäisiä lajeja havaittiin kuten valkovuokko, kevätpiippo ja kielo.

Kohde ei suurilta osin edusta luontotyyppiä eikä sillä havaittu maininnanarvoisia luontotyyppiä tai putkilokasveja. Kohteella ei myöskään todettu olevan erityisiä maisemallisia arvoja.

Kartta 5. Lähikuva tarkistetun alueen sijainnista. Punaisella viivalla kiinteistörajat.

Lainsäädäntöjen suojaamat lajit ja luontotyypit Hypeis strömmenin kohteella

Kohteella ei havaittu luonnonsuojelulain 64 §:n tarkoittamia suojeltuja luontotyyppiä tai 65 §:n tarkoittamia luontotyyppiä.

Kohteella ei havaittu luonnonsuojelulain 77 §:n tarkoittamia erityisesti suojeltuja lajeja.

Kohteella ei havaittu luonnonsuojelulain 78 §:n tarkoittamia tiukkaa suojelua edellyttäviä lajeja.

Kohteella ei havaittu luonnonsuojelulain 75 §:n tarkoittamia uhanalaisia lajeja.

13.6.2025

Kohteella ei havaittu luontodirektiivin liitteiden II ja IV lajeja.
Kohteella ei havaittu vesilain 1.luvun 3 §:n määrittämiä luontotyypppejä.
Kohteella ei havaittu metsälain 10 §: erityisen tärkeitä elinympäristöjä.
Kohteella ei havaittu tuoreimman uhanalaisuusarvioinnin mukaisia uhanalaisia lajeja.

Hyypeis strömmenin tarkistetun kiinteistöosan luontoarvot

Kohteella ei ole luontoarvoja tai/ja erityisiä maisemallisia arvoja.

Maankäyttösuositus

Kohteella ei ole luonto- tai/ja erityisien maisema-arvojen puolesta rajoituk-
sia alueen rakentamiselle.

Lisätietoja:

Lotta Lindholm-Normaja

Firma Lotta Lindholm

lotta@lottalindholm.fi, p. 050-345 8304

LIITE 1: valokuvia (30.5.2025 / L. Lindholm-Normaja)

Hönsnäs:

Kuva 1. Ruovikko (kuvio a).

Kuva 2. Ruokovalli (kuvio c).

Kuva 3. Rantaniitty ja ruokovalli (kuvio b).

Kuva 4. Tervaleppäkaista rannassa (kuvio e).

13.6.2025

Kuva 5. Noron alajuoksu (kuvio d).

Kuva 6. Noron luonnontilaisen kaltainen uoma (kuvio d).

Kuva 7. Lehtomainen kangas, jolla kasvipeitteinen ajotie (kuvio f).

Kuva 8. Pohjoiseen menevä traktoritie.

Kuvat 9-10. Etelässä on jälkiä ihmistoiminnasta (kuvio g).

13.6.2025

Kuva 11. Nuorta kuusta, jonka alla kasvillisuus on niukkaa (kuvio g).

Kuva 12. Kangasmetsäkuviolla on monimuotoinen puusto (kuvio h).

Kuva 13. Kangasmetsä (kuvio h).

Kuva 14. Kalliometsä kuvio h itäosassa.

13.6.2025

Hyppeis strömmen:

Kuva 15. Näkymä kohteen länsiosasta.

Kuva 16. Näkymä luoteeseen.

Kuva 17. Näkymä kohteen itäosasta.
sen tervaleppäryhmästä kanavan suulla.

Kuva 18. Rantaviiva suunnitellun venevalkaman kohdalla.

Kuva 19. Kohteen kanavan vieressä oleva
puusto ja metsästystorni.